

स सुहृद्यसने यः स्यादन्यजात्युद्भवो ऽपि सन् ।

वृद्धौ सर्वो ऽपि मित्रं स्यात् सर्वेषामिव देहिनां ॥ ३८२ ॥

तथा च । स सुहृद्यसने यः स्यात् स पुत्रो यत्र निष्कृतिः ।

स भृत्यो यो विधेयज्ञः सा भार्या यत्र निर्वृतिः ॥ ३८३ ॥

तत् पश्य मे बुद्धिप्रभावं । परं किन्तु ममापि सुहृद्भूता वीणारवा ५
नाम मक्षिकास्ति । तत् तामाहूयागच्छामि । येन स दुरात्मा दुष्टगजो
बध्यते । अथासौ चटकया सह मक्षिकां समासाद्य प्रोवाच । भद्रे ममे
ष्टेयं चटका केनचिदुष्टगजेन पराभूताण्डकस्फोटनेन । तदस्य बधोपाय
मनुतिष्ठतो मे साहाय्यं कर्तुमर्हसि । मक्षिकाप्याह । भद्रे किमुच्यते
ऽत्र विषये । उक्तं च यतः ।

१०

पुनः प्रत्युपकाराय मित्राणां क्रियते प्रियं ।

यत् पुरा मित्रमित्रस्य कार्यं मित्रैः कृतं न किं ॥ ३८४ ॥

सत्यमेतत् । परं ममापि मेघनादो नाम परमसुहृद्देको ऽस्ति । तमपि
समाहूय यथोचितं कुर्मः । उक्तं च ।

हितैः साधुसमाचारैः शास्त्रज्ञैर्मतिशालिभिः ।

१५

कथञ्चिन्न विकल्पन्ते विद्वद्भिश्चितिता नयाः ॥ ३८५ ॥

अथ त्रयो ऽपि ते गत्वा मेघनादस्य समीपे समस्तमपि वृत्तान्तं निवेद्य
तस्थुः । अथ स प्रोवाच । कियन्मात्रो ऽसौ वराको गजो महाजनस्य
कुपितस्याग्रे । तन्मदीयो मन्त्रः कर्तव्यः । मक्षिके त्वं गत्वा मध्याह्नसमये
तस्य मदोद्धतस्य गजस्य कर्णे वीणारवसदृशं शब्दं कुरु । येन निमी २०
लितनयनः श्रवणसुखलालसो भवति । ततश्च काष्ठकूटचञ्चा स्फोटि
तनयनो ऽन्धीभूतस्तृषार्त्तो मम गर्तातटाश्रितस्य सपरिकरस्य शब्दं
श्रुत्वा जलाशयं मत्वा समभ्येति । ततो गर्तामासाद्य पतति पञ्चत्वं
याति च । एवं समवायात् कर्तव्यं यथा वैरसाधनं भवति । अथ
तथानुष्ठिते स मत्तगजो मक्षिकागेयसुखान्निमीलितनेत्रः काष्ठकूटापह् २५